

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:
За Србију на годину . . . . . 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

Рад на канализацији Београда

Прилог извештају стручног одбора за месец јуни 1904. год.

(Наставак) (4)

IV Утврдити начин срачунавања количине метеорске воде, која ће се сливати у канале.

Од количине кише, која за јединицу времена падне на извесан слив, не доспева сва количина у канале, него се исвесан део упија у земљу, извесан део испарава, а извесан део задржи се на површини. Услед тога је количина воде, која се за јединицу времена слива у канале мања него ли количина кише, која за исто време падне. Пошто пак и отицање воде каналом по правилу траје дуже време, него ли што је време за које је киша пала, то се димензије канала рачунају за у неколико мању количину воде, него што је максимална количина кише, која је програмом утврђена.

Како од решења тога питања у многоме зависи доцније правилно функционисање канала и како је стручном одбору познато, да су у многим варошима биле у томе питању учињене погрешке, које се доцније тешко могу исправити, то је стручни одбор сматрао за своју дужност, да ово питање што боље проучи и да донесе онакво решење како, према данашњем искуству, може обезбедити поуздано функционисање канала и при пљусковима, које је програм означио као нај јаче, а које у обзир треба узети.

Колико је ово питање решавано више од ока најбоље се види, поред других примера, из до сада рађених пројеката за канализацију Београда.

Тако је по пројекту од Хобрехта рачунато да ће од максималне количине кише од 120 литара на секунд са једног хектара доспети у канале само једна четвртина дакле 30 литара са сваког хектара.

По пројекту од Смрекера рачунато је да ће од максималне количине кише од 110 литара доспети у канале, половина дакле 55 литара са сваког хектара.

По раније израђеном пројекту грађевинског одељења општине београдске, рачунато је, да ће од максималне количине кише од 120 литара доспети у канале за поједину врсту улица четвртина, за другу врсту трећина, а за трећу половина, дакле извесни су канали рачунали за 30 литара а трећи за 60 литара са сваког хектара.

По пројекту *Везена и сина* рачунато је, да ће се од максималне количине кише

од 172 литара, сливати у канале трећина, дакле око 75 литара са сваког хектара.

Есперти *Линдли, Јоке и Смит* предлагали су да се количина кише, која ће се у канале сливати рачуна по тако названом *Bürkli*-овом обрасцу, који има овакав облик:

$$Q = \frac{q \cdot A}{\sqrt{A}}$$

где је *Q* количина, која ће се сливати у канале са површине од *A* хектара за јединицу времена, а *q* максимална количина кише са хектара за секунд коју су есперти узели на 150. литара. Како по томе обрасцу знатно опада количина, која се у канале слива у колико је већа површина са које се слива, то су есперти ставили границу, да количина која се у канале слива не буде ни у коме случају мања од 50 литара са сваког хектара.

У програму по коме се сада израђује пројекат за канализацију Београда, условљено је, да се као максимална количина кише узме од 125. литара за секунду са једног хектара, са трајањем 25 минута, а на рачун упијања и испаравања да се може та количина умалити највише за 15%.

На који ће се начин узети у обзир спорије отицање метеорске воде у канале, а како ће се узети у обзир други фактори, који утичу на смањене количине воде, која у канале доспева, није програмом утврђено него је остављено увиђавности пројектанта.

Новије публикације препоручују да спорије отицање метеорске воде у каналима не треба узимати у обзир све докле је производ из брзине којом вода каналом тече и времена трајања пљуска већи од дужине канала. Значи дакле да кад извесан канал дугачак *l* метар а вода се у њему креће просечном брзином од *v* метара за секунд, онда ако киша пала *t* секунда, неће наступити спорије отицање све докле је *vt* веће од *l* а кад се добије да је *l* веће од *vt* онда ће се количина воде умалити сразмерно односу $\frac{vt}{l}$.

Као даљи фактор при срачунавању количине воде, која се у канале слива, истиче се у новије доба и неједнак интензитет и неједнака подела пљуска т.ј. опажено је да се при сваком пљуску највише киша излије на извесну мању површину а даље од те површине опада јачина пљуска. Сваки пљусак дакле има свој центар где излије највише воде. Тај се центар може јавити на горњем крају

слива каквог канала или на доњем крају или између та два краја. Од места дакле где ће се тај центар јавити зависи да ли ће се већи или мањи део пљуска слити за исто време у канале. Најнеповољнији случај односно највећи део пљуска доспеће у канал кад се центар пљуска деси у средини слива дотичног канала.

Утицај таквог неједнаког сливања метеорске воде у канале може се по *Frühling*-у узети у обзир једначином овога облика

$$Q = s - 0,005 \sqrt{l}$$

где је *Q* број са којим треба помножити максималну количину у центру пљуска за слив канала дугачког *l* метара.

У програму, као што је поменуто, казато је у опште да се на рачун упијања и испаравања може умалити количина кише највише за 15%.

Искуством је пак утврђено да јачина и испаравања поред осталог зависи од особине површине на коју киша пада т.ј. да ли је јаче или слабије нагнута да ли је покривена вегетацијом или је гола земља и т.д.

Према томе губитак услед упијања и испаравања биће код извесних површина веома незнатан, а код других би достигао програмом утврђени максимум.

Пошто би било веома приметно за сваку улицу по наособ одређивати величину тога губитка, то је уобичајено да се површине са којих треба воду одвести у канале поделе на три до пет категорија с обзиром на јачину насељености појединих површина.

С обзиром на све изложено стручни одбор је усвојио:

1.) Да се при срачунавању количине метеорске воде, која ће се у канале сливати не одузима ништа на рачун споријег отицања воде у канале све докле је производ из брзине *v* којом ће вода каналом тећи и времена трајања пљуска *t*, већи од дужине *l* канала, а кад се добије да је *l* веће од производа *vt*, онда количину, која се у канале слива умалити сразмерно односу $\frac{vt}{l}$.

2.) Утицај неједнаког интензитета узети у рачун $Q = s - 0,005 \sqrt{l}$ где је *q* број којим треба помножити програмом утврђену максималну количину пљуска.

3.) Утицај упијања и испаравања на смањене количине кише, која се у канале слива делити на четири категорије и то:

а) За сликове на којима је већи део плацева озидан (под кровом) и са двооришницама и улицама добро патосаним и

где нема банта, рачунати да ће се изгубити око 6⁰/₀ на рачун упијања и испаравања.

б) За сливове на којима су плачеви мање под кровом а више их је некалдрмисано али без банта одузети око 9⁰/₀.

в) За сливове где су зграде подигнуте по типу вила са већим дворштем и са баштама одузети 12⁰/₀.

г) За сливове на којима је већи део под баштом и парком или су пољане и утрине одузети 15⁰/₀.

Овакав начин срачунавања количине воде, која ће се у канале сливати одступа знатно од до сада уобичајеног начина срачунавања и велики део каналске мреже добиће веће димензије него кад би се применио који други начин срачунавања, али стручни одбор налази да ће предложени начин више одговорити стварном стицању воде у канале, нарочито кад се узме још у обзир и непоузданост података о јачини пљускова.

(Наставиће се)

Рад општинског одбора

РЕДОВНИ САСТАНАК

24. августа 1904. год.

УТОРАК.

Председавао председник београдске општине г. Коста Д. Главинић. Од одборника били су: г. г. М. Трифковић, Трајко Стојковић, Ј. С. Петковић, Мих. Милићевић, Илија С. Илић, Ђока А. Димитријевић, Д. Л. Симић, Мих. Рувић, В. Н. Вуловић, Др. М. В. Смиљанић, Тодор Ђурић, С. Ј. Костантиновић, М. С. Петронијевић, Тодор Пејчић, Аца Н. З. Поповић, Р. Драговић, Урош Благојевић, Ј. Станковић, П. Крстић, Стеван Максимовић, Др. Марко Лекко, Марко Петровић, М. С. Милошевић, Др. М. Радовановић, А. С. Јовановић.

Деловођа, Ђорђе Ј. Јанковић.

(Свршетак.)

XVI.

По прочитању молби Бранка Васића, столара, масе пок. Милоша Обркнежевића, Ђорђа Манчића, лончара, Игњата Јанковића, каф. и Милоша Ђурића, предузимача АБр. 5206, 5207, 6347, 5318 и 6464 да им се дозволи да могу своја имања везати са општ. водоводом о своме трошку, као и извештаја управе водовода, по истим молбама одбор је решио:

Да се Бранку Васићу, столару и маси Милоша Обркнежевића дозволи да могу о своме трошку везати своја имања са општинским водоводом под условима под ко-

јима је и осталим становницима ван реона дата вода из водовода;

Да се молбе Игњата Јанковића, каф., Ђорђа Манчића лончара и Милоша Ђурића, предузимача одбаце.

XVII.

Председник извештава одбор, да је одбор општински у седници својој од 30. пр. мес. решио, да се решавање по предмету одобрења накнадног кредита за набавку инструмената за управу водовода, потребног за претходне радове на проширењу варошког водовода одложи док се не увери да ли нема у грађевинском општ. одељењу ових инструмената, којима би се могло служити и особље управе водовода.

Према овом решењу одбора суд је наредио потребан извештај и уверио се, да у грађев. одељењу истина има ових инструмената које тражи управа водовода, али су они потребни особљу одељења тако да се не могу позајмљивати и особљу управа водовода.

С тога моли одбор да за набавку ових инструмената и других за које би се указала потреба до краја године одобри накнадни кредит у суми 2500 дин., по што је рад на проширењу водовода хитне природе.

По саслушању тога одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да може у овој години утрошити за набавку инструмената и књижицу за потребе управе водовода поред буџета за ову годину одобрене суме још и суму у 2500 две хиљаде и пет стотина динара на терет вишка од трошаринских прихода а по добивеном за то надлежном одобрењу.

XVIII.

Председник извештава одбор, да је одбор општински у седници својој од 4. маја тек. год. решио:

„Да се из општине кесе на терет вишка трошаринског прихода по добивеном за то надлежном одобрењу исплати Ђури Тодоровићу, предузимачу, ресто осам хиљада пет стотина четрдесет и шест динара и осамдесет пара динарских за ископавање доњег Калимеглана и насипање Солунске и Банатске улице, и језера у доњем граду у 1895. години, а колика му сума није исплаћена раније због спора, који је поведен између њега и његовог бив. ортака Димитрија Вељковића због пречег права наплате, пошто је извршеном пресудом апелационог суда од 11 фебруара тек. год. Бр. 626 спор решен у корист Ђурићу.“

села, па га заједно са тим селима приложи Хиландару.² Овоме манастиру Душан је написао две повеље, једна је писана на сабору у Крупишту³ 1354 године, а једна нема датума кад је писана. Прву је исписао Флорински у споменутом делу о Душанову законодавству (стр. 49—51), а друга је штампана у Monumenta Serbica под бр. 92 (стр. 109—111). Ове се две повеље разликују у неколико по тексту, али се на то на овоме месту неће гледати, и ако би то иначе било потребно, већ ћемо само поређати шта је, по обе

оно је с леве стране Белого Дрима, на југозападу од Призрена, далеко од овога града до 2 часа хода. Ту су у близини и остала села која је Душан дао манастиру св. Николе:

² Mon. Serb. 111: „... и да не има нитко области над њим тјкмо калуоугер, којега постави игоумань Светыиѣ Гори и аоньскниѣ богородице хиландарскиѣ, понеже иѣсть подьписано оу поласть иѣиѣ“. Или: „... и да је сја обитель светого Николи сь всеми мѣгами и правинами вь област хиландарскоу іакоже и Кроушево и Хаза и прочеиѣ метохіѣ хиландарине“ (Флор. Памятники, 51).

³ За ово место, Крупиште, Флорински мисли да је данашње село Крупиште, североисточно од Штипа, с леве стране Бреголице. Јиречек пак мисли да није у овој повељи говор о томе Крупишту, већ ономе код Костура.

То решење одорио је и г. министар финансија.

По ово решење донесено је погрешно јер према обрачуна грађевинског одељења ГБр. 1632/95 предузимач Ђура Тодоровић израдио је посла за 11.546, дин.

С тога моли одбор да ово решење у овом измени.

По саслушању тога одбор је решио:

Да се решење одбора од 4. маја тек. год. АБр. 4071. измени и да гласи:

Одобрава се у овој години кредит ван буџета на терет вишка трошаринских прихода а по добивеном за то надлежном одобрењу у 11546/86 дин. за исплату Ђури Тодоровићу, предузимачу радова око откопавања доњег Калимеглана и насипања солунске и босанске улице и језера у доњем граду у 1895 години у колико му тај посао није исплаћен и за расхоловање раније привремено исплаћених му сума за извршење тога посла.

XIX.

По прочитању молбе организационог одбора за приређивање I. конгреса српских лекара и природњака АБр. 8270. — одбор је решио:

Да се организационом одбору за приређивање I. конгреса српских лекара и природњака изда из општине кесе за приређивање банкета у част гостију који долазе са стране на овај конгрес две хиљаде динара.

Издатак овај да падне на терет буџетске партије расхода за непредвиђене потребе.

XX.

По прочитању молбе управе „Побратимства“ дружине ђака Велике Школе АБр. 8299., одбор је решио:

Да се управи „Побратимства“, дружине ђака Вел. Школе изда из општине кесе на име помоћи за приређивање I. југословенске уметничке изложбе и конгреса југословенске омладине у част прославе стогодишњице устанка, три хиљаде динара.

Издатак овај да падне на терет буџетске партије расхода за непредвиђене потребе.

XXI.

По прочитању молбе савеза добровољаца у Краљевини Србији АБр. 8296., — одбор је решио:

повеље, Стеван Душан приложио св. Николи у Добрушти, дакле Хиландару.

У повељи која је штампана у Mon. Serbica под бр. 92. стоји да је Душан дао том манастиру села: Добрушту са забелом, планинама, млиновима, ливадама и осталим што је то село имало, затим села: Жури, Врбницу, Калогени са црквом, Мулиће,⁴ Војевине, и ослободио их је од сваких работа краљу и држави. У повељи коју наводи Флорински, Душан, као цар, даје поменуто села и још цркву св. Богородице у Паготу заједно са њеним виноградима; у Призрену два винограда Љубава (?) на Огледници; затим је дао стотину и педесет спудови соли из св. Срђа, и потом села Горожуцу, Молиште, Плонски, и ова су три села била дужна да доносе манастиру св. Николе по двадесет товара соли из Зете, и вино из Полота, затим да ору манастиру шест

⁴ У Mon. Serb. стр. 11. погрешно је штампано „и Смоулики“, а треба „и Моулики“, а можда „и Мурики“. Упор. Роматку (1873) стр. 101.

ПОДЛИСТАК

Хиландарско властелинство

ДО КРАЈА XV. ВЕКА

НАПИСАО

МИЛОШ ЗЕЧЕВИЋ

(Награђено 15/VI. 1904. год. првом видовданском наградом општине београдске у 400 дин.)

(Наставак)

(12)

Још као краљ, Стеван Душан обнови запустели и разорени манастир св. Николе у Добрушти¹ и приложи му неколико

¹ О овој се Добрушти досада прилично писало. Сем Даничића, који је у своме Рјечнику књиж. старина, позивајући се на Хана (Reise, стр. 170), написао да мисли да је ова Добрушта, „садашње село тога имена на бугарској Морави где има и поток који се тако зове“, писао је о томе Новаковић (Rad 37, 23) и Дучић (Rad 70, 191—195), нагађајући где је ово место. Сад, кад имамо пред собом карту аустријског ђенералштаба, ово је село лако наћи;

Да се савезу добровољаца у Краљевини Србији изда из општинске касе на име помоћи за свечаности освећења нове заставе три стотине динара.

Издатак овај да падне на терет буџетске партије расхода за непредвиђене потребе.

XXII.

Председник извештава одбор да је ради проширења варошког водовода потребно да се у Макишу изради још један нов бунар. Но како је у овогодишњем буџету предвиђена потребна сума за овај посао из зајма који није до сада остварен потребно је да се за израду овога бунара одобри накнадни кредит, од 10000 динара.

По саслушању тога и после потребног обавештавања, — одбор је решио :

Одобрава се општинском суду, да може у овој години а по добивеном за то надлежном одобрењу утрошити на рачун вишка од трошаринских прихода за израду једног новог бунара у Макишу суму до 10.000 десет хиљада динара.

XXIII.

Председник извештава одбор да је се на расписани стечај за четири хонорарна школска лекара пријавило до одређенога дана 13. кандидата.

По мишљењу које је дала одборска секција за санитарско одељење сви пријављени кандидати имају услове прописане стечајем.

Моли одбор да реши који ће се од пријављених кандидата примити у општ. службу за хонорарног лекара.

По саслушању тога и после потребног обавештавања, одбор је решио :

Да се приме у општинску службу за хонорарне школске лекаре г. г. Др. Љуба Стојановић, лекар у државној болници, Др. Војислав Ђорђевић, ванр. професор Вел. Школе Др. Владимир Поповић, санитарски мајор и Др. Кира Панић са хонораром од хиљаду и двеста динара на годину који ће им се рачунати од дана кад се на дужност јаве а издавати месечно на терет дотичне буџетске партије расхода.

дана на годину: три у јесен, а три у пролеће. Затим је наредио да се приход са призренског трга уочи св. Николе даје манастиру св. Николе у Добрушти, и планину *Коригибит* „забелъ прѣродитель моихъ — вели Душан — светого кралѣа съ всеми мегами и правинами“, и одреди из споменутих села *шест* војника (наводи им и имена) који ће служити Хиландару.⁵ Затим Душан наређује да на том манастирском имању нико други нема права пасти стоку бесплатно сем манастира; ако би ко хтео до ту напаса стоку с пристанком манастирске управе, плаћаће од сто кобила кобилу, од сто оваца овцу,

⁵ Моп. Serb. 111; Флорински, Памятники 49—51. За већину села и места која се овде помињу можемо приближно тачно рећи где су. За *Добрушту* смо већ споменули где је. На југозападу од Призрена на једно 2 часа хода има једно село чије име на карти аустрискога генералштабу пишу *Ožuri* (Џури?), што ће без сумње бити некадање место Жури (које се у време Ст. Дечанскога могло изговарати и Џури, а можда и на карти погрешно записано). Мало на северозапад од овога села, ближе Беломе Дриму, има на истој карти забележено село *Vrtnica*, што је несумњиво погрешно место „Врбница“. Тако би

Рад општинског одбора

РЕДОВНИ САСТАНАК

31. августа 1904. год.

ВТОРНИК.

Председавао председник београдске општине г. Коста Д. Главинић. Од одборника били су: г. г. Т. Цинцар-Јанковић, Рад. Ј. Јовановић, Мих. Милићевић, Трајко Стојковић, М. Х. Поповић, Милорад Рувидић, Др. М. В. Смиљанић, М. С. Петронијевић, С. Ј. Константиновић. Аца Н. З. Поповић, Урош Благојевић, Ђорђе Н. Петровић, Ш. Т. Милић, Ј. Станковић, Милан Марковић, Н. Крстић, Н. И. Стаменковић, Марко Петровић, М. Тодоровић, Тодор Пејчић, Р. Драговић.

Деловођа, Ђорђе Ј. Јанковић.

I.

Прочитан је записник одборске седнице од 24. ов. мес. и примљен без измена.

II.

По прочитању акта последних власти АБр. 8421, 8405, 8370, 8371, 8476, 8372, 8426, 8428, 8453, 8368, 8369, 8373, 8475, којима се тражи уверења о владању и имовном стању појединих лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и доброг имовног стања: Тихомир Николић, трг., Драгутин Милаковић, приватијер, Лепосава жена Ванђела Каранфиловића, гостионичара, Самуило Бурлан, шпедитер, Алфред Хофман, ливац, и да је доброг владања а средњег имовног стања Петар В. Јовановић, учитељ; да су доброг владања а сиротног имовног стања: Јован Џивцибарац, сензал и Владимир Главнић, радник фабрике дувана, да су му непознати: Лепосава жена Владимира Стојановића, служитеља у палилуде задрузи, Марија Јанковић, удова, Милан Маринковић, калфа абаџиски, Димитрије Вучковић, кочничар при трамвају, Живојин — Жика Павловић, Драгутин Мутић и Александар Бошковић, ливци: Рудолф Фолшпрехер и Каролина жена Рудолфа Фолшпрехера.

III.

Председник износи одбору на мишљење молбе Драге Д. Бугарске, удове и Николе Ђорђевића, баруције, којима траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби АБр. 5436 и 5517, одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцима може издати тражено уверење о породичном односу.

од сто говеди говедо; али ако би ко хтео на силу да напаса стоку на манастирском пашњаку, платиће манастирском настојнику сто перпера или стотину овнова. Затим цар, по обичају ранијих владара, ослобађа та села од саћа, позоба, приселице, војске и других обавеза према владару и држави.

Године 1342 Стеван Душан поклони некоме старцу Јовану, економу Хиландарском у Хочи, цркву св. Николе у Мрачи, да он живи од прихода црквених

Добрушта, Врбница и Жури чинили један троугао коме би најдуља страна била даљина од Врбнице до Жури (Упор. Милојевић, Путопис III, 168). — С десне стране Б. Дрима, на западу од Призрена (далеко око 4—5 часова хода или 16—18 км. у правој линији) има место чије је име на споменутој карти записано *Коригибит*, до њега према истоку *Milaj*, а до овога опет на истоку *Planeja*. Нема сумње да су се ова села некада звала (а можда се и данас зову, само што их је цртач, невешту српском језику, погрешно записао) *Горожупа*, *Миклишта* и *Пложки*. Тим се лима према југу близу је Добрушта. *Огледница* је брдо код Призрена, а *Коригибит* је позната висока планина на југозападу од Призрена. За село *Мутић* засад не могу рећи тачно где је било, али је несумњиво да је и оно било у групи села где су била села Добрушта, Врбница и Жури.

IV.

По прочитању решења суда од 31. пр. мес. АБр. 8466 о одређеној цени хлеба за прву половину мес. септембра тек. год., — одбор је примио к знању

са одобравањем ово решење су о одређеној цени хлеба.

V.

По прочитању извештаја грађевинског одељења АБр. 8294 о држаној оферталној лицитацији на израду калдрме у дворишту београдских царинарнице на жељезничкој станици, на којој је лицитација израде овога посла остала на г. Петра Видаковића, предузимача овл., — одбор је по довољном обавештавању решио:

Да се ова лицитација одбаци и да се за давање у израду овога посла распише друга лицитација с тим да одборници г. г. Никола Станковић и Велислав Буловић за ову лицитацију допуне прописане услове за лицитацију.

VI.

По прочитању понуде г. Панте Туцаковића, адв. АБр. 8069 за откуп плаца регулац. фонда у Рајићевој улици одбор је по довољном обавештавању решио:

Да општински суд предходно извиди може ли општина продати овај плац по том изети предмет одбору на решење.

(Свршиће се)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Говор Др. Марка Лека на општинском банкету. — Г. Леко поздравио је госте, Мацаре, на општинском банкету овом беседом:

„Поштована Господо,

У одсуству нашега уваженог председника г. Главинића, мени је, као једном од најстаријих одборника општине београдске, пала у део та часна дужност, да вечерас у име представника града Београда најсрдачније поздрави наше поштоване госте из суседне нам монархије.

Београдска општина радује се овом јачању пријатељских веза између мађарских и српских трговаца.

И све пријатеље човечанства мора да обрадује оваква појава, јер данас није редак случај, да се међу собом не слажу

до своје смрти, па после да црква припадне Хиландару.⁶

Флорински је штампао извод Душанове повеље из 1343 године, којом се потврђују Хиландару прилози Стевана Немање и Стевана Првовенчаног.⁷

(Наставиће се)

⁶ Моп. Serb. 116. Повеља је прилично нејасно стилизована, тако да је тешко ухватити да ли је Душан приложио старцу Јовану цркву св. Николе, која је пре тога већ била хиландарска, или је приложио своју цркву, да после смрти Јованове постане хиландарска. Мени се чини вероватније ово друго. Не знам рећи где је ово место; знам само да га Душан у једној својој повељи (Роматка — 1873. стр. 102) ставља међу места у „грчкој“ земљи.

⁷ Флорин. Памятники 37.

и рођена браћа, ма да имају готово сасвим заједничке интересе.

И код најкултурнијих народа ни приближно не влада она љубав, која би, да је среће, требало да се развија упоредо с културом.

„Човечанство напредује, али човек“ вели Гете „остаје увек исти“.

И поред све културе, дакле, човек заборавља на узвишени задатак *правог човека!*

И према томе сваки покрет у друштву, коме је циљ неговање пријатељства, за службује општу пажњу.

Поред те опште важности, овакви пријатељски састанци мађарских и српских трговаца, којима је главни задатак јачање трговине, од великога су значаја за београдску општину и с тога, што развитак Београда, као трговачког места, зависи и од развитака трговине.

На први поглед, нарочито нама лајцима у трговачком знању изгледа, као да су интереси појединих трговаца тако различни, да ту не може бити ни говора о неким искреним пријатељским односима у опште.

Купац се стара да набави робу под погодбом што је могућно повољнијом, а тако исто и продавац гледа, што више да заради.

Ту би, дакле, били сасвим супротни интереси и при свем том наш народ вели *пазар љубав!*

Као год што је код хемијских процеса *топлота* један од најважнијих фактора, јер не може бити хемијских појава без топлоте, која се или ослобођава или везује, исто тако и љубав и пријатељство, одвећ је важан фактор у сваком послу, па и у трговини.

Београдска општина радује се и срдечно поздравља садањи покрет мађарских и српских трговаца и нека да Бог, да ова срдечност и топлина, која се развија у пријатељским састанцима мађарских и српских трговаца буде довољно јака, те да загреје и друге факторе од којих зависе пријатељски односи између Мађара и Срба.

Живели наши поштовани и драги гости из Мађарске, Живели!

Списак лица, која су приложила новчану помоћ за општински сиротињски дом.

— I. *Преко устабаше г. Петра Димића* 1, Еснаф мушко женских кројача 20 дин. II. *Непосредно на главној благајни* 1, Тодор Елаковић, кројач 4 дин.; 2, Тана Борисављевић, удова 10 дин.; 3, Аврам Медина, трговац 5 дин.; 4, Сабо и Костић, кожари 5 дин. 5, Натан Варух, лимар 3·50 дин. III. *Преко г. Марка Борђевића надзорн. гробља*, 1, Удова поч. Д. Крсмановића 10 дин.; 2, Еснаф Пиљарски 50.

Суд општине београдске захваљује дародавцима на овим поклонима.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА

Становништво Будим-Пеште. Према статистичком рачуну, угарска престоница имала је на дан 1. јула ов. год. 813.399 становника, те се према томе у току двадесет последњих година број становништва удвојио.

Буџет бечке општине. У магистратској седници од 16. септембра о. г. расправ-

љен је закључни рачун бечке општине за 1903. г. Прорачунати су приходи и редовни и ванредни на 141,197.300 круна, а фактички је било прихода 168,756.506. Расходи су били прорачунати на 141,165.700 а фактички се издало 156,956.232 круне. Приходи је дакле претекли у суми 2,800.275 круна. Крупнији расходи били су: 3,118.910 за откуп земљишта ради проширења улица, 3,051.554 за грађење школа, 4,848.502 круна за проширење електричне инсталације, за грађење другог водовода, 1,243.931, грађење канала и засвођавање потока 746.552 круна и т.д. Имовина општине бечке услед повећања актове порасла је и то основна за 12,879.727 к. текућа за 1,735.687 к. а вредност му се повећала за 7,559.800 круна.

Станови по варошима. Општа је тужба по великим варошима на неподесне, нездраве и скупе станове, па су се такве тужбе одомаћиле и у Београду. Што већа варош, то је и ово зло веће. Према попису од 1900. г. у Берлину се плаћало за стан са једном собом 235 марака годишње (од прилике 24 дин. месечно); за стан са две собе 375 мар. (38 дин. мес.); за саме такве станове у подруму или на IV и V спрату плаћало се 200 марака (20 дин. месечно) У таким управо кујнским собама станује до 6 и више особа разнога пола и узраста, што је убитачно по здравље као и по морал. Оваких „станова“ било је у Берлину са по 4 особе 1584, у Франкфурту на Мајни 129; са 4—5 особа у Берлину 955, Франкфурту 89. Овако јадне прилике изазивају државу, општине и приватне на предохране. Грађевинске задруге у Нем. чкој саградиле се у последње доба на 40.000 мањих станова (1, 2 и 3 собе). Пруска влада наредила је законски пројект о становима, којим се чине олакшице за грађење малих станова: поклањање или јевтиније давање земљишта, поступност у давању планова и линија (одступања од прописа за велике зграде), подељивање улица, пијаца и плацева према томе. О овом пројекту сада се води јавна реч и тражи се да друге немачке државе дочесу сличан закон.

Стечај.

Општини града Београда потребна је за смештај катастарског одсека једна зграда са четири пространа, видна и здрава одељења искључиво за радове у канцеларији, једно потпуно суво одељење за инструменте и једна шупа од 8—10 метара дужине и 5—6 метара ширине за оставу разноврсног материјала и алата.

Позивају се они који овакву зграду имају, за издавање под закуп да поднесу до 14. ов. м. закључно своје понуде суду општине града Београда са назначењем закупне цене и осталим условима.

Зграда треба да буде у близини зграде општинског суда.

Од суда општине града Београда 9. октобра 1904. год. АБр. 9336. у Београду.

Објава.

У Канцеларији економног одељења Суда општине београдске, држаће се следеће јавне усмене лицитације и то:

I На дан 18. октобра тек. год. од 2 до 5. часова по подне, за оправку свију општинских возова сатлерско сарачког, тапетарског и фарбарског рада. Кауција 200 динара. и

II На дан 20 октобра тек. год. од 2 до 5. часова по подне, за ков општинских коња. Кауција 200 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијских часова и при лицитацији.

Позивају се заинтересовани да на ове лицитације дођу.

Од суда општине београдске 27. септембра 1904. год. АБр. 8499, 8500, и 8886 у Београду.

Објава.

Команда 6. пешадијског пука „Краљевића Александра“ држаће нижеизложене лицитације у логору на Бањици:

1., На дан 20. октобра тек. год. право продаје: млека, сира, сланине, чварака, кобасице, јела куваног, кајмака, јаја, хлеба и воћа.

2., На дан 23. октобра тек. год. право продаје: бозе, салепе, алве и шећер-лема.

3., На дан 24. октобра тек. год. право израде и продаје: бурека, хлеба, лепиње, пећерлије, симита и томе подобно. Израда и пециво врши се у државној пекарници на Бањици.

4., На дан 26. октобра тек. год. право продаје бакалског еспапа, дувана и пића. Закуп овај вредиће само за 1904. годину.

Услови се могу видети свакога дана пре подне у логору на Бањици.

Ова лицитација саопштава се лицима која се баве тим пословима, те да дођу на лицитацију ради надметања.

Од суда београдске општине 13. октобра 1904. год. АБр. 9597. у Београду.

Објава.

У канцеларији економног одељења Суда општинског, држаће се следеће јавне усмене лицитације и то:

На дан 22 октобра тек. год. од 2 до 5 часова по подне, за издавање под закуп општинске пекарнице — лебарнице — у босанској улици под Бр. 36. Кауција 100 динара и

На дан 25. октобра тек. год. од 2 до 5 часова по подне, право точења и издавања бозе, салепе и осталих бозацијских артикала на новој општинској кланици. Кауција 100 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијских часова и при лицитацији.

Од Суда општине београдске 7. октобра 1904. год. ББр. 8789 и 9134 у Београду.

Пажња Грађанству.

Пошто за многе зграде у Београду, нису плаћене таксе за воду, то ће управа водовода обуставити давање воде за све оне зграде, које до 10 октобра тек. год. не буду исплатиле дугујуће таксе за воду, а по томе наплату дуга тражити законом прописаним путем.

О овоме се благовремено опомињу дужници водоводних такса.

Из канцеларије Управе Водовода.
15. Септембра 1904 год. у Београду.